

Informacijski list

Žalbe podnijete sukladno Zakonu o suzbijanju rasne diskriminacije (Racial Discrimination Act)

Što je Zakon o suzbijanju rasne diskriminacije?

Zakon o suzbijanju rasne diskriminacije iz 1975. godine (Cth) (RDA) čini protuzakonitim nepravedno postupanje s ljudima zbog njihove rase, boje kože, podrijetla, nacionalne ili etničke pripadnosti ili imigracijskog statusa.

Sukladno ovom zakonu, rasna mržnja je također protuzakonita.

U kojim slučajevima se može primijeniti ovaj zakon?

Na RDA se možete pozvati kako bi se s vama postupalo pravedno u mnogim oblastima javnog života:

- **Zaposlenje** – dobivanje posla, uvjeti rada, obuka, unaprjeđenje, otpust (otkaz).
- **Obrazovanje** – upis i pohađanje privatne ili državne škole, koledža ili fakulteta.
- **Stambeni smještaj** – unajmljivanje ili kupnja kuće ili stana.
- **Dobivanje ili korištenje usluga** – na primjer bankarskih usluga ili usluga osiguranja, usluga koje pružaju državni odjeli, usluge prijevoza ili telekomunikacijske usluge, stručne usluge odvjetnika, liječnika ili trgovaca, usluge u restoranima, trgovinama i mjestima za zabavu.
- **Pristup javnim mjestima** – na primjer parkovima, prostorijama državnih ustanova, restoranima, hotelima ili trgovačkim centrima.

Što je rasna diskriminacija?

Do rasne diskriminacije dolazi kada se s jednom osobom postupa nepovoljnije u odnosu na drugu osobu u sličnoj situaciji zbog njezine rase, boje kože, podrijetla, nacionalne ili etničke pripadnosti ili imigracijskog statusa. Na primjer, kada bi posrednik za nekretnine odbio izdati kuću potencijalnom stanaru zato što je stanar određenog rasnog podrijetla ili boje kože, radilo bi se o 'izravnoj diskriminaciji'.

Do rasne diskriminacije dolazi i u slučajevima kada postoji pravilo ili propis koji je isti za sve, ali ima nepravedan utjecaj na osobe određene rase, boje kože, podrijetla, nacionalne ili etničke pripadnosti ili imigracijskog statusa. To se naziva 'neizravnom diskriminacijom'. Na

primjer, do neizravne diskriminacije bi došlo kada bi neka tvrtka uvela pravilo da zaposlenici ne smiju nositi šešire, kape ili druga pokrivala za glavu, jer bi to najvjerojatnije imalo nepravedan utjecaj na osobe određenog rasnog/etničkog podrijetla.

Što je rasna mržnja?

Protuzakonito je na javnom mjestu uraditi nešto što se temelji na rasi, boji kože, nacionalnoj ili etničkoj pripadnosti osobe ili skupine ljudi, a što bi ih moglo **uvrijediti, povrijediti, poniziti ili zastrašiti**.

Primjeri rasne mržnje mogu uključiti rasno:

- uvrjedljiv materijal na internetu, uključujući e-forume, blogove, sajtove na društvenim mrežama i za podjelu videa
- uvrjedljive komentare ili slike u publikacijama kao što su novine, leci ili flajeri u časopisima
- uvrjedljive govore na javnim okupljanjima
- uvrjedljive komentare na javnim mjestima, na primjer u trgovini, na radnom mjestu, u parku, u javnom prijevozu ili u školi
- uvrjedljive komentare na sportskim događanjima od strane igrača, gledatelja, trenera ili službenih lica.

U kojim slučajevima uvrjedljivo ponašanje utemeljeno na nečijoj rasi nije protuzakonito?

RDA nastoji uspostaviti ravnotežu između prava na slobodno komuniciranje ('slobodu govora') i prava na život bez izloženosti rasnoj mržnji. RDA navodi da sljedeće stvari nisu protuzakonite ako se "**čine u razumnoj mjeri i dobroj vjeri**" u:

- **umjetničkom djelu ili predstavi** – na primjer u kazališnom igrokazu u kojem jedna od ličnosti izražava rasno uvrjedljiva stajališta.
- **izjavi, publikaciji, diskusiji ili debati koja se vodi u stvarne akademske ili znanstvene svrhe** – na primjer diskusija i debata o javnoj imigracijskoj politici, multikulturalnosti ili specijalnim mjerama za određene skupine.
- **pripremi pravednog i točnog izvješća o pitanjima od javnog interesa** – na primjer pravedno izvješće u novinama o rasno uvrjedljivom ponašanju.
- **davanju pravednog komentara**, ako taj komentar predstavlja iskreno mišljenje osobe koja ga daje.

Što mogu učiniti ako doživim diskriminaciju ili rasnu mržnju?

Možete razgovrati izravno s osobom ili osobama koje su odgovorne za takvo ponašanje.

Ako se time problem ne riješi ili vam je neugodno obratiti se izravno njima, možete se žaliti Australskoj komisiji za ljudska prava (Australian Human Rights Commission). Također možete angažirati za to odvjetnika, zastupnika ili sindikat.

Komisija ne naplaćuje taksu za podnošenje žalbi.

Žalbu morate podnijeti pismenim putem. Komisija ima obrazac za žalbe koji možete popuniti i poslati nam ga poštom ili faksom ili žalbu možete podnijeti online na našim internetskim stranicama. Ako niste u mogućnosti sami napisati žalbu, mi vam u tome možemo pomoći.

Kako bi vaša žalba bila važeća, događanja na koja se želite žaliti moraju u razumnoj mjeri ispunjavati kriterije protuzakonite diskriminacije i morate navesti dovoljno detalja koji podupiru vaše navode, uključujući što se dogodilo, kada i gdje, te tko je bio uključen u to.

Žalbu možete napisati na bilo kojem jeziku. Ako trebate prevoditelja ili tumača, mi ga možemo angažirati.

Gdje mogu dobiti opširnije informacije?

Kontakt podaci Australске komisije za ljudska prava su:

Telefon

Nacionalna služba za pružanje informacija (National Information Service): 1300 656 419 ili (02) 9284 9888

TTY (teleprinter): 1800 620 241 (besplatno)

Faks: (02) 9284 9611

Adresa za slanje pošte

GPO Box 5218
Sydney NSW 2001

Online

Elektronička pošta: infoservice@humanrights.gov.au

Internetske stranice: www.humanrights.gov.au

Žalbu možete podnijeti i online, na www.humanrights.gov.au/complaints_information/online_form/index.html.

Ako ste gluhi ili imate oštećen sluh, možete nas kontaktirati putem teleprintera (TTY) na 1800 620 241. Ako trebate tumača za australski znakovni jezik - Auslan, mi ga možemo angažirati.

Ako ste slijepi ili slabovidni, na zahtjev vam možemo dostaviti informacije u alternativnim formatima.

Druge točke kontakta za žalbe na rasnu mržnju

Ako vam smetaju uvrjedljivi napisi u medijima, emisijama ili online sadržaju, možete se žaliti Australskoj agenciji za komunikacije i medije (Australian Communications and Media Authority - ACMA); Odboru za standarde reklamiranja (Advertising Standards Board) ako se radi o reklami; ili Australskom savjetu za tisak (Australian Press Council) ako se radi o novinskim člancima. Također se možete žaliti i uredniku ili menadžeru medijske organizacije.

Ako vam smeta uvrjedljivo ponašanje susjeda, možete se obratiti Društvenom centru za pravosuđe (Community Justice Centre) gdje ćete dobiti pomoć za rješavanje problema ili Ministarstvu za stambena pitanja (Department of Housing) ako živite u državnom stanu.

Ako vam netko prijeti nasiljem ili vas fizički napadne, obratite se policiji.

Uopćeni pravni savjet(i)

Ako promišljate o podnošenju žalbe, možete dobiti pravni savjet ili se obratiti sindikatu. Društvene službe za pravnu pomoć (community legal services) vam mogu dati besplatan savjet o diskriminaciji i zlostavljanju. Kontakt podaci vama najbližeg društvenog centra za pravnu pomoć se nalaze na www.nacrc.org.au/directory.

Odricanje od odgovornosti: Informacije u ovom informacijskom listu predstavljaju samo vodič. One nisu zamjena za pravni savjet.